

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.834/2016/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Sudár Ágnes ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Marján István ügyvéd

A per tárgya:

Közüzemi díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Törvényszék 1.Gf.20.880/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Mohácsi Járásbíróság 3.G.20.328/2014/16.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes mint bérbeadó és a perben nem álló ... Kft. mint bérlő között 2010. április 15-én helyiségbérleti szerződés jött létre a ... hrsz-on nyilvántartott, kivett baromfitelep megnevezésű ingatlannak a szerződésben meghatározott részeire (a továbbiakban: perbeli fogyasztási hely). A szerződés szerint a bérlő köteles a bérelt terület fenntartásával kapcsolatos költségeket viselni, továbbá a mérőórákat a saját nevére „átíratja”.

- [2] Az alperes 2010. május 12-én az erre rendszeresített formanyomtatványon új földgázigény iránti bejelentéssel élt a perbeli fogyasztási helyre vonatkozóan az elosztó hálózati engedélyes ... Zrt-nél. A bejelentés 6. pontjában nem lakossági fogyasztóként az alperes, 7. pontjában fizetőként a ... Kft. került feltüntetésre (12/F/1.).
- [3] Az alperes 2011. július 13-án írásbeli meghatalmazást adott ... arra, hogy őt az ... Zrt. előtt képviselje és teljes körűen eljárjon a műszaki-biztonsági felülvizsgálat, a műszaki-biztonsági ellenőrzés és gáz alá helyezés tárgyában.
A földgázigény-bejelentés alapján új gázelosztó vezeték kiépítésére került sor a perbeli fogyasztási helyhez, amelynek földgáz csatlakozó vezeték és felhasználói berendezés kiviteli tervdokumentációját ... készítette el. A terveket az elosztói engedélyes 2011. október 25-én kivitelezésre alkalmasnak minősítette azzal, hogy az üzembe helyezés feltételeként a felhasználók műszaki-biztonsági ellenőrzését írta elő, amelyhez szükséges az aláírt egyetemes szolgáltatási szerződés.
- [4] Az alperes 2011. november 5-én ... kötött szerződést a perbeli fogyasztási helyen lévő egyes épületek belső gázellátási kivitelezési munkáinak elvégzésére.
2011. november 9-én egyetemes szolgáltatási szerződések aláírására került sor a perbeli fogyasztási hely egyes épületeire vonatkozóan: ...-ös szerződésszámon a 8. számú, ... szerződésszámon a 9. számú, ... szerződésszámon a 10. számú, ... szerződésszámon a 11. számú, ... szerződésszámon a 12. számú, majd 2012. december 17-én ... szerződésszámon a 17. számú épületre. Valamennyi szerződésen felhasználóként az alperes, fizetőként a ... Kft. került feltüntetésre. Az okiratokat mindkettejük nevében ... írta alá.
- [5] Az egyetemes szolgáltatási szerződések II. pontja szerint a felhasználó kötelezettséget vállalt a szolgáltatott földgáz ellenértékének a számlán feltüntetett határidőn belüli megfizetéséért, továbbá rögzítésre került, hogy a szolgáltatás ellenértékének megfizetéséért a fizető a felhasználóval egyetemlegesen felel.
- [6] ... készrejelentését követően az elosztói engedélyes 2011. december 22-én elvégezte a kivitelezés elosztói műszaki biztonsági ellenőrzését.
- [7] Ezt követően a felperes az egyetemes szolgáltatási szerződések alapján a perbeli fogyasztási helyen földgázt szolgáltatott, amelynek az egyes számlákon megjelölt időszakokra kiszámlázott, összesen 5.444.326 forint ellenértékét sem az alperes, sem a ... Kft. nem fizette meg.
- [8] Az alperes által megküldött számlákra tekintettel az alperes törvényes képviselője kérdőre vonta... és megbeszélést folytatott a ... Kft-vel is. Az egyetemes szolgáltatási szerződések keletkezése, fennállása, tisztázása, megszüntetése, illetve a gázszolgáltatás leállítása érdekében érdemi intézkedést nem tett. Az alperes 2012. május 31-én a ... Kft-vel kötött helyiségbérleti szerződést

felmondta arra hivatkozással, hogy a bérlő 19.817.825 forint bérleti díj megfizetésével késedelembe esett.

- [9] A perbeli ingatlan ezt követő értékesítésekor az alperes a fogyasztóváltozás iránti bejelentést aláírta.
- [10] Az illetékes bíróság a ... Kft. felszámolását 2014. december 16-án elrendelte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [11] A felperes módosított keresetében 5.444.326 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy Wessják Zsolt az ő nevében az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötésére nem volt jogosult, erre meghatalmazással nem rendelkezett, így az általa mint álképviselő által kötött szerződések érvénytelenek. Állította, hogy e szerződések megkötése akaratával ellentétben állt, mert a teljes gázhálózat beruházás azt célozta, hogy a felperessel ne ő, hanem a bérlő kerüljön szerződéses jogviszonyba, az új mérőket a bérlő nevére „írassák át”. A felperes a ... Kft-nek küldte meg a számlákat, a gázfogyasztásra rálátása sem volt. Utóbbi miatt a jogalapon túl a kereset összecszerűségét is vitatta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] Az elsőfokú bíróság 5.444.326 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest.
- [14] Határozata indokolása szerint a felek jogviszonyára a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 387. §-ának közüzemi szerződésre vonatkozó rendelkezéseit, a földgázellátásáról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Földgáztv.) szabályait kell alkalmazni.
- [15] A lefolytatott tanúbizonyítás és a rendelkezésre álló okiratok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az egyetemes szolgáltatási szerződéseket aláíró ... e szerződések megkötésére kiterjedő meghatalmazással az alperestől nem rendelkezett, álképviselőkénti eljárását azonban az alperes utlólagos ráutaló magatartásával – amely alakszerűséghez nincs kötve – jóváhagyta. Ennek körében értékelte: a 2010. május 12-i földgázigény bejelentést, amelyet az alperes tett meg önmagát fogyasztóként, míg a ... Kft-t fizetőként jelölve meg; az alperes és a ... Kft. közötti bérleti szerződés megszövegezését, amely szerint a felek nem azt rögzítették, hogy a bérlő a saját nevében köt egyetemes szolgáltatási szerződést; ... tanúvallomását a szerződéskötést megelőző egyeztetésekről; az alperes intézkedésének hiányát a közüzemi díjtartozásról történt tudomásszerzését követően; valamint a perbeli fogyasztási hely szerinti ingatlan értékesítésekor a fogyasztó-változás iránti bejelentés alperes általi aláírását.

- [16] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást pontosította, a kiegészített tényállás alapján az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Határozata indokolása szerint az elsőfokú bíróság az álképviselőre tekintettel helytállóan vizsgálta az alperesnek a gázszolgáltatás biztosításával kapcsolatban a földgázellátás szereplői irányában tett nyilatkozatait, továbbá a szolgáltatás megkezdése után tanúsított magatartását. Utalt ... és a bérlő törvényes képviselője ... perbeli vallomásának tartalmára. Kiemelte, hogy a gázszolgáltatásról az alperesnek tudomása volt, azt elfogadta, ami azzal a következménnyel járt, hogy a ráutaló magatartása folytán érvényessé vált szerződés létrejötté szempontjából a későbbi tiltakozása már nem volt figyelembe vehető.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.
- [18] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 3. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, illetve a Ptk. 4. § (1) bekezdését, 205. § (1)-(2) bekezdéseit, 217. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését és 223. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [19] Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok az álképviselő általi szerződéskötés tekintetében az ő utólagos jóváhagyását állapították meg. Ezzel kapcsolatban kiemelte, nem tanúsított olyan ráutaló magatartást, amellyel elfogadta volna, hogy a ... Kft. nem teljesítése esetén egyetemleges kötelezettként kell helyt állnia. E körben szerinte a bíróság iratellenesen, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével hozta meg határozatát, megsértve a Pp. 206. § (1) bekezdését.
- [20] Hangsúlyozta, hogy a 2010. május 12-i földgázigény-bejelentés - amelyet a bíróság a fogyasztó megjelölése miatt értékelt a ráutaló magatartás keretében - az új gázelosztó vezeték megépítésével „hatálytalanná” vált és az egyetemes szolgáltatási szerződés megkötésekor már nem volt figyelembe vehető, mert további jogviszony létrehozására nem irányult. Kifogásolta, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta a bérlő részéről kihallgatott ... tanúvallomását és nem fejtette ki részletesen, ezáltal nem adta indokát annak, hogy mely ráutaló magatartása eredményezte az ő irányában a szolgáltatási szerződés jóváhagyását. Kiemelte, hogy ... feladatait a bíróság tévesen értékelte. Nevezettnek két feladatot kellett elvégeznie: egyrészt a perbeli ingatlan csatlakoztatását a gázközmű hálózathoz, amelynek alapja az elosztóvezetékhez történő csatlakozás iránti földgázigény bejelentése volt, és amit - hatályosulása után - más jogviszony létrehozása körében már nem értékelhetett volna a bíróság. Másik feladata az ingatlanon a gázvezetékrendszer kiépítése volt minden baromfiól tekintetében külön mérőórából, amelyhez szükségesek

voltak az egyetemes szolgáltatási szerződések, amelyeket az iratokhoz csatolt külön igénybejelentés alapján kötöttek meg. Szerinte egy másik szerződéses jogviszony alapján tett igénybejelentés nem szolgálhat alapul a szerződések utólagos jóváhagyásának megállapításához.

Sérelmezte, hogy a bíróság az utólagos jóváhagyásra utaló magatartásként értékelte, hogy a díjtartozásról történt tudomásszerzése után a gázszolgáltatás illetve a szerződések azonnali megszüntetése érdekében nem intézkedett és csak a jelen per megindítását követően terjesztett elő keresetet más bíróságnál az egyetemes szolgáltatási szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt.

- [21] Vitatta továbbá, hogy a felhasználó és a fizető felelőssége a díjfizetésért egyetemleges volna. Álláspontja szerint a Földgáztv. végrehajtásáról szóló 19/2009. (I.30.) Kormányrendelet nem kogens rendelkezéseket tartalmaz, márpedig az ő akarata, kifejezett szándéka az ettől való eltérés volt.
- [22] A bérlő képviselőjének - ... - tanúvallomása kapcsán hiányolta, hogy annak a bíróság nem tulajdonított jelentőséget, holott véleménye szerint az éppen a felhasználó és a fizető személyének általa hangsúlyozott egybeesését támasztotta alá. Ezzel összefüggésben utalt a Ptk. 205. § (1) bekezdésének sérelmére, arra, hogy az a körülmény, miszerint tudott a gázszolgáltatásról nem értékelhető akként, hogy az egyetemes gázszolgáltatási szerződés alanyává kívánt válni.
- [23] A Ptk. 217. § (1) bekezdésére és 221. § (1) bekezdésére, valamint 223. § (1) bekezdésére utalással ... álképviselői minőségére tekintettel kiemelte a jogi személy képviseleti jogának felperes által elmulasztott ellenőrzését mint alapvető, a Ptk. 4. §-a szerinti kötelezettséget.
- [24] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme a bizonyítékoknak a felülvizsgálati eljárásban általában meg nem engedett felülmérlegelését célozza, amelyre - miután a jogerős ítéletben a bizonyítékok okszerű mérlegelésére került sor - jelen ügyben nincs mód. Utalt az alperes igénybejelentést követő, majd a későbbi fogyasztóváltás után tanúsított magatartására. Az egyetemes szolgáltatási szerződések lényeges tartalmát illetően hangsúlyozta azok jogszabályok általi meghatározottságát.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [27] A Kúria elsődlegesen kiemeli, hogy a perbeli jogvita szerződésből eredő követelés iránti igénnyel kapcsolatos, ezért az alperesnek a

felperestől elvárható magatartással összefüggő hivatkozása (az álképviselő képviseleti jogának vizsgálata a Ptk. 4. §-a körében) jelentőséggel nem bírt.

- [28] A per főtárgya - amint arra a bíróság jogerős ítéletében is rámutatott - az álképviselő eljárásának utólagos alperesi jóváhagyásának vizsgálata volt. Ezzel összefüggésben az eljárás bíróságok helyesen vonták vizsgálatuk alá a földgáz igényléssel kapcsolatos - a felek közötti jogviszony előzményének tekinthető - történéseket, az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötését és a közüzemi díjak megfizetése elmaradását követően tett, illetve tenni elmulasztott alperesi magatartásokat.
- [29] A földgáz igénylés benyújtásával indult folyamat célja - az alperes által sem vitatottan - az ő tulajdonában volt ingatlanon lévő baromfiólak bérbeadással történő hasznosításához szükséges gázszolgáltatás biztosítása volt. Az ennek megvalósítása érdekében kifejtettek: a földgázigénylés benyújtása - a szükséges vezetékek kiépítésével kapcsolatos műszaki tervezési, és kivitelezési feladatok elvégzése - az egyetemes szolgáltatási szerződések létrejötte, egy egységes folyamat egyes részei voltak, amelyeknek az alperes felülvizsgálati érvelése szerinti megosztása nem fogadható el. Az alperes e folyamat minden eleménél aktívan közreműködött: a földgáz igényt ő nyújtotta be (azon önmagát fogyasztóként megjelölve), a szükséges műszaki feladatok elvégzésére, a tervek elkészítésére és a kivitelezésre szerződést kötött, az elosztói engedélyes felé meghatalmazást adott ki, emellett a bérlővel a gázszolgáltatásra is kiterjedően bérleti szerződést kötött és elismerten tudomással bírt a tényleges gázszolgáltatásról is. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések tartalmával összefüggésben az eljárás bíróságok logikusan és önellenmondástól mentesen értékelték ... és tanúvallomásait, azokat a rendelkezésre állt okirati bizonyítékokkal jogszabálysértés nélkül vetették össze és mérlegelésük is helytálló volt. Ezért a figyelembe vett bizonyítékok felülmérlegelésére - amely csak kivételes esetben megengedett (BH 1996.506.) - a Kúriának nem volt oka.
- [30] Megfelelően értékelte a bíróság a bérlő fizetési kötelezettsége elmulasztásáról történt alperesi tudomásszerzés utáni történéseket is. Az, hogy az alperes képviselője az álképviselőt (...) kérdőre vonta, a bérlővel (...) egyeztetett, de a szolgáltató felperes irányában semmilyen érdemi jelzéssel, intézkedéssel nem élt, az egyetemes szolgáltatási szerződések érvényességét pedig csak az utóbb indított perben vitatta, mind alátámasztják a bíróság jogerős ítéletében levont következtetést: saját fogyasztói, felhasználói minőségét az alperes a gázfogyasztás során nem kérdőjelezte meg, ami egyúttal az álképviselő eljárásának hallgatólagos (azaz ráutaló magatartásban megnyilvánuló) elfogadását jelentette.
- [31] A perben az álképviselő eljárásának utólagos - az egyetemes szolgáltatási szerződésekben az alperes fogyasztói (felhasználói) minőségét eredményező - jóváhagyását kellett vizsgálni. A nem

vitásan a szerződés lényeges elemének minősülő egyetemleges fizetési kötelezettség azonban nem az álképviselő eljárásának eredménye, hanem jogszabályból, a Földgáztv. végrehajtásáról szóló 19/2009.(I.30.) Kormányrendelet II. számú mellékletének 6.12. pontjából következő szerződési tartalom. Erre tekintettel az egyetemleges fizetési kötelezettségre irányuló külön ráutaló magatartásra (kvázi szerződési akaratra) nem volt szükség, így annak - a felülvizsgálati kérelemben alperes által hiányolt - vizsgálata és indokolása is szükségtelen volt.

- [32] Minderre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [33] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés folytán kötelezte az alperest a felülvizsgálati eljárási költség felperes részére történő megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdés alapján állapította meg.
- [34] Az alperes a felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt, ezért annak viseléséről a Kúriának nem kellett rendelkeznie.
- [35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.
- [36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. november 17.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró